

תכנית ההכשרה הקלינית בשפה
שנה ג'
שנה"ל תשפ"ד

תוכן עניינים

2	❖ הקדמה
2	❖ מקומות ותחומי ההכשרה
3	❖ קודים אתיים
3	❖ תנאי המעבר להכשרה
3	❖ חובות הסטודנט בהכשרה
7	❖ סימולציות קליניות
8	❖ סדנאות
8	❖ פרטי מתאמת ההכשרה הקלינית שפה
9	נספח א': הסכם מדריכה-סטודנט/ית
11	נספח ב': טופס פרטים אישיים ומטרות טיפול
12	נספח ג': אישור הסכמה לטיפול ע"י ההורים
12	נספח ד': אישור הקלטת טיפול ע"י ההורים
13	נספח ה': דוח יומי רפלקטיבי
14	נספח ו': דוח שבועי אינטגרטיבי
15	נספח ז': טבלת דיווח הערכות והתערבויות מבוססות פעילות
16	נספח ח': טבלת דיווח פעילויות מערכתיות
17	נספח ט': דוח סיכום שיחת אמצע הכשרה
18	נספח י': טופס הערכה של המדריכה את הסטודנט/ית
23	נספח יא': אישור המדריכה על קריאת הדוחות
24	נספח יב': הנחיות להגשת התיק הקליני
25	נספח ג1': אישור הסכמה לטיפול מקוון
26	נספח: הצהרת סטודנט על חובת דיווח

הקדמה

ברוכים הבאים לשנה ג'!

קראו בעיון את החוברת. בעזרתה תוכלו להבין את התהליכים והמטלות של הלימודים הקליניים בשנה זו. בחרנו לאפשר לכם להתנסות במקומות בהם עובדות קלינאיות תקשורת **ומימים בשבוע** - בימי א', ד', או ה'. בחלק ממקומות ההתנסות, במיוחד אלו שלא לומדים בימי א' אך לא רק, **יום ההתנסות יכול להיות שישי ואף שבת**. בכל ימי ההכשרה תלווה אתכם קלינאית תקשורת אשר תדריך אתכם ותעזור לכם ליישם את הידע הלכה למעשה. ההדרכה המקצועית שניתנה לכם עד כה ושתמשיכו לקבל השנה, הינה תנאי הכרחי ללמידה קלינית, הן של **תכנים** והן של **מיומנויות טיפוליות**.

מקומות ותחומי ההכשרה

- **מקומות ההכשרה:** גנים טיפוליים/שפתיים/תקשורתיים וכתות חינוך מיוחד, ובמרכזים קליניים/חינוכיים. במקרים מסויימים תהיה הכשרה בשיקום מבוגרים כבר בשנה ג'.
- **תחומי ההכשרה:** ליקויי דיבור, שפה, ותקשורת אצל ילדים ולעיתים אצל מבוגרים.

קודים אתיים

- הקפידו להגיע **בזמן** למקום ההכשרה: יש להגיע **כרבע שעה** לפני תחילת הטיפול על מנת להספיק להכין את הציוד לטיפול.
- **פנו באופן מותאם** והולם אל כל בעלי התפקידים במסגרת בה אתם מתנסים ושתפו פעולה עם הצוות המקצועי.
- **התייחסו בכבוד** למדריכה, בצעו את המטלות עפ"י הנחיותיה, שאלו ואל תשפטו. נסו ללמוד מן המדריכה אפילו אם גישתה ו/או אופייה שונים משלכם. שוחחו אתה בתחילת ההכשרה על סגנון ההדרכה שאתם מעדיפים.
- שמירה על **סודיות מקצועית מלאה**: אין להעביר כל מידע אליו תיחשפו בנוגע למטופלים ולמשפחות. במקרה שתתקלו בהיכרות קודמת עם מטופל, הקפידו להתייעץ עם המדריכה כיצד לנהוג באופן אתי ומוסרי.
- **אין להעביר ואין להעתיק** דו"חות טיפול, טופס פרטים ומטרות וכו', מסטודנט/ית לסטודנט/ית לצורך כלשהו.
- **אין להוציא תיקי מטופלים** ואין לצלם תיקי מטופלים ללא אישור מפורש מהקלינאית במקום. **אין לציין שמות משפחה של המטופלים באף דוח**.
- אין להפריע למדריכות במהלך הטיפול. יש לשאול שאלות רק לאחר שהטיפול הסתיים והמטופל עזב.
- **אין לדבר על מטופלים מחוץ למסגרת הטיפולית**. במידה ונוצר מצב בו מדברים על טיפול בפומבי, יש להשתמש בשמות בדויים.
- יש להימנע משיפוטיות ולקבל את המשפחה והילד כפי שהם. יש לגלות רגישות לקודים האישיים ו/או התרבותיים של המטופל ותכבדו אותם.
- היצמדו **לגבולות המקצועיים** ונהגו בזהירות לגבי נושאים שאינם רלוונטיים לטיפול.
- מלאו אחר **חובת דיווח** על התעללות בקטין על פי חוק.
- העניקו **יחס של כבוד** ושירות מקצועי, למטופל ולמשפחתו, ללא משוא פנים בגין מוגבלות נפשית ופיזית או גזע, דת, לאום, מגדר, גיל, השתייכות פוליטית, העדפה מינית ומעמד חברתי.
- הקפידו על **הופעה מטופחת ומכובדת** ההולמת את הקודים התרבותיים והמקצועיים של המסגרת.

תנאי המעבר להכשרה משנה ב' לשנה ג'

ההכשרה בשנה ג' אפשרית אך ורק באם מולאו התנאים הבאים:

- סיום כל החובות הקליניים משנה ב'.
- הצגת אישור על קבלת החיסונים הרלוונטיים בלשכה המחוזית של משרד הבריאות.

חובות הסטודנט בשנה ג':

- מילוי כל המטלות, שתפורטנה בהמשך, אותן עליכם למלא בשיתוף עם המדריכה שלכם.
- חובת השתתפות בכל ימי ההכשרה ועמידה מלאה בלוחות הזמנים כפי שנקבעו על ידי היחידה לחינוך קליני.
- עמידה בכל כללי האתיקה.
- סטודנטים אשר בגלל **בעיות בריאות** אינם יכולים למלא את כל הדרישות בהכשרה הקלינית, יעבירו טופס הצהרת בריאות בהקדם האפשרי למזכירות היחידה. לא ניתן יהיה להתחשב בבעיות אישיות אחרות. חשוב לידע מראש את מתאמת ההכשרה הקלינית ואת המדריכה בבעיות בריאות המצריכות התחשבות מיוחדת

תנאי המעבר להכשרה קלינית משנה ג' לשנה ד'

עבר: סטודנט שעמד בקריטריונים של ההכשרה המעשית בשנה ג', כפי שנקבעו על ידי היחידה לחינוך קליני.

עבר עם תנאים: סטודנט שעמד חלקית בקריטריונים של ההכשרה המעשית בשנה ג', כפי שנקבעו על ידי היחידה לחינוך קליני. במקרה שיוחלט שסטודנט הוא במעמד של "עבר עם תנאים", אזי קבלת ציון "עבר" בהכשרה המעשית של שנה ג' כפופה להתחייבותו של הסטודנט בכתב, שתאושר על ידי מתאמת ההכשרה המעשית של שנה ג', לעמוד בתנאים שיובהרו לו בשיחת המשוב האישית עימה. **הסטודנט יחויב לעמוד בתנאים אלו על מנת לעבור בהצלחה את ההכשרה המעשית של שנה ד', וזאת בנוסף לעמידה בקריטריונים של ההכשרה המעשית בשנה ד'.**

נכשל: סטודנט שלא עמד בקריטריונים של ההכשרה המעשית, כפי שנקבעו על ידי היחידה לחינוך קליני. על הסטודנט יהיה לחזור בשנית על ההכשרה המעשית של שנה ג' בסמסטר העוקב על מנת להמשיך להכשרה מעשית של שנה ד'.

חובות הסטודנט בשנה ג': התנסות – ילדים (26 ימים)

מהלך שבוע התנסות: המדריכה תבחר עבורכם **2 ילדים* שהם יהיו המטופלים שלכם לתקופת ההכשרה.**

*2 ילדים, עם המלצה חמה להשיג אישורים על ילד שלישי ליתר הבטחון, למקרה של היעדרויות.

ביום המשותף שלכם עם המדריכה, עליכם לצפות בטיפול המדריכה, להשתתף בטיפול במטופלים שנבחרו עבורכם, כשעליכם להפוך פעילים ועצמאיים יותר ויותר בטיפולים אלו במהלך תקופת ההכשרה.

- **עבור כל מטופל שנבחר עבורכן:** עליכן לתגבר את טיפולי המדריכה עוד פעם בשבוע.
- **בשעות הנוספות** עליכם לעשות התערבויות מבוססות פעילות, פעילויות מערכתיות (כפי שיפורט בהמשך) ולהוסיף טיפולים במטופלים אם תראו שחסרים לכם טיפולים עקב היעדרויות המטופלים.

בכל מקבץ מספר מטלות אותן עליכם למלא בשיתוף המדריכה:

- **עליכם להגיע לכל 26 ימי ההכשרה.**
- **ימי ההכשרה כוללים: ימי התנסות במסגרות, סדנאות וסימולציה.**

- א. **20 ימי הכשרה במסגרת** בה שובצתם בהתאם לשעות שסוכמו עם המדריכה (10 שבועות, פעמיים בשבוע)
- ב. **סימולציה קלינית אחת**
- ג. **5 סדנאות קליניות**
- ד. עבור סטודנטיות אשר משתתפות בפרוייקט "אתגר" ברעות בסמסטר ב':
- i. 16 ימי הכשרה במסגרת בקרב ילדים (8 שבועות, פעמיים בשבוע)
- ii. 13 ימי הכשרה ברעות בימי רביעי + בוקר תצפיות אשר ייקבע על ידי המדריכות ברעות (יום נוסף) – 14 ימי הכשרה בסך הכל
- iii. השתתפות בסימולציה ובסדנאות כאמור
- ה. **עליכם להגיע לכל ימי ההתנסות גם אם סיימתם את מכסת הדוחות.**
- א. במידה ושובצתם במרכז טיפולי, תצטרכו לגלות גמישות: תתכן חריגה במספר הימים בהם תתנסו, אך שעות ההתנסות עשויות להיות קצרות יותר מאשר התנסות במסגרת חינוכית.
- **עליכם לחתום על הסכם מחייב בינכם לבין המדריכה (נספח א' בחוברת) בתחילת ההתנסות.**
- טיפול במטופלים עיקריים:**
- **עליכם לטפל בכ-4 טיפולים מדי שבוע.**
  - בתקופת ההתנסות עליכם לכתוב דוחות על 40 טיפולים. (סטודנטיות שמשתתפות במרכז אתגר: 32 טיפולים)

א. הדוחות יכולים לכלול דוחות טיפול שאתם העברתם במטופלים שלכם (עדיף), דוחות על התערבויות בסביבה טבעית, או דוחות תצפית במדריכה.

ב. במקרים של בידוד רפואי (שלכם, של אנשי הצוות, או של המטופלים), ניתן ורצוי להעביר ו/או לצפות בטיפולים מקוונים. יש לקבל אישור לטיפול מקוון (נספח ג').

ג. **עליכם להכין טופס פרטים אישיים וסיכום תצפית מבטים על כל אחד מהמטופלים.**

ד. את אחד מהמטופלים תציגו בקורס האינטגרציה הקלינית בשפה ועליו תכתבו את עבודת הסיום בקורס.

ה. בשל הפרזנטציה והעבודה המסכמת בקורס הנ"ל, עליכם להעביר אבחון מתוקנן אחד. פרטים נוספים יינתנו במהלך הקורס בתחילת סמסטר א'.

א. **יום הסימולציה וימי הסדנאות נחשבים לימי התנסות.** אין צורך לכתוב דוחות בימים אלו.

ב. על נסיבות חריגות יש לסכם עם מתאמת ההכשרה ועם המדריכה לפני תחילת תקופת ההכשרה.

  - **טופס פרטים אישיים** (נספח ב'): יש למלא טופס פרטים אישיים וקביעת מטרות טפול לתקופת ההכשרה, בסיוע המדריכה, עבור כל אחד מהמטופלים שלכם.

א. יש לדאוג שתהיה הלימה בין מטרות הטיפול לתקופת ההכשרה שנקבעות בטופס זה לבין מטרות הטיפול היומיות השוטפות (כפי שמשקפות בדוחו"ת).

ב. על המטרות להיות מחולקות לתחומים (כמו: הבנה, הבעה, תקשורת, משחק, או למרכיבי השפה: סמנטיקה, מורפולוגיה, תחביר, פונולוגיה, פרגמטיקה, או למעגלים של תוכן, צורה, שימוש או לפי סביבות).

ג. **במידה ויהיו שינויים במטרות במהלך ההכשרה נא לצייןם וכן את הסיבה שבגללה התבצע השינוי.**

  - **כתיבת דוחות יומיים רפלקטיביים** (נספח ה' בחוברת): במהלך השבועות הראשונים להתנסות, עליכם לדווח על כל טיפול בדוחות יומיים רפלקטיביים מלאים על כל סעיפיהם, אותם יהיה עליכם לשלוח למדריכה לפני טיפול (מטרות ואמצעים), ואחרי טיפול (מטרות, תיאור ההתרחשות, מה למדתי על המטופל, מה למדתי על עצמי, שאלות למדריכה).

- א. המדריכה תעיר הערותיה בסעיפי הדוח השונים. יש לציין שבמידה והמדריכה לא כותבת את המשוב בגוף הדו"ח היומי אלא מגיבה בשיחה בע"פ, **זו אחריותכם לתעד את המשוב בדוח היומי בקצרה.**
- ב. חובה על הסטודנט/ית להבדיל בין הדו"ח המקורי, הערות המדריכה, ותיקונים/תשובות בהתאם.
- ג. חשוב להגיש את הדו"ח המקוריים ולא להשמיט את הערות המדריכה
- ד. **אין חובה למספר טיפולים/דוחות זהה לכל מטופל.**
- **כתיבת דוחות שבועיים אינטגרטיביים** (נספח ו' בחוברת): במהלך השבועות האחרונים להתנסות, עליכם לדווח על כל הטיפולים היומיים של כל מטופל בכל שבוע בדוחות שבועיים אינטגרטיביים: דוחות שבועיים רפלקטיביים מלאים בהם יעשה אינטגרציה בין הטיפולים של אותו שבוע, אותם יהיה עליכם לשלוח למדריכה לפני השבוע (מטרות ואמצעים), ואחרי שבוע של טיפולים (מטרות, אמצעים, תיאור ההתרחשות, רפלקציה, שאלות).

א. המדריכה תעיר הערותיה בסעיפי הדוח השונים. זו אחריותכם לתעד את המשוב בדוח השבועי.

ב. אין חובה למספר טיפולים/דוחות זהה לכל מטופל.

התערבויות מבוססות פעילות (נספח ז')

- אלו אינטראקציות מתוכננות שעליכם להעביר עם מטופליכם ועם ילדים נוספים במסגרת בה שובצתם, ולעיתים במסגרת שונה (אם תתנסו במרכז קליני/טיפולי תעשו התערבויות מבוססות פעילות בגן/ביה"ס אליו אתם מגיעים כדי לטפל באחד ממטופליהם). מטרת התערבות מבוססת פעילות היא העשרת המטופלים וילדים נוספים במסגרת מחד, ואפשרות להכשרה נוספת עבורכם מאידך.
- ההתערבות יכולה להיעשות כפעילות של סטודנט יחיד או של זוג סטודנטים.
  - ההתערבויות האלו לא אמורות לכלול את הטיפולים שלכם במטופל (כי עליהם תדווחו בדוחות היומיים/השבועיים).
  - תוכן ההתערבות והאמצעים הם באחריותכם ועליכם לדווח על כך **בטבלת דיווח התערבויות מבוססות פעילות.**
  - בהתערבות זו יכולים להיות נוכחים כמה ילדים או ילד אחד. הטבלה, דוגמאות, וכן מיקודים להתערבויות מבוססות פעילות ו"בנק" הצעות לפעילויות/אמצעים נמצאים בנספח ז' בחוברת.
  - בטבלה יופיעו הפרטים הבאים: ספר סידורי של ההתערבות, תאריך ההערכה/ההתערבות, שעת ההתערבות, שמו/ה המטופל/ים בראשי תיבות (באם ההתערבות הייתה בזוג או בקבוצה), מקום ההתערבות (בחדר הטיפולים, בחצר, באחת מפינות הגן, סביב שולחן האוכל, וכד'), מיקוד ותיאור הפעילות **בקצרה** (עד 2 שורות לכל היותר).
- הה"כ עליכם לבצע 40 התערבויות מבוססות פעילות ולהחתים את המדריכה על הטבלה בסיום ההכשרה.**

דו"ח התערבות בסביבה הטבעית

- מדובר בשימוש בדו"ח טיפול יומי רפלקטיבי על מנת לסכם התערבויות בסביבה הטבעית של **מטופליכם**. כלומר **במקום לציין התערבות מבוססת פעילות שהעברתם בטבלה, הרחיבו את הדיווח עליה בדוח יומי.**
- הדוח יכתב בפורמט של **דוח יומי ללא החלק של תכנון הטיפול הבא** (אמצעים ומטרות) והוא מהווה דרך נוספת להשלמת טיפולים חסרים בהתנסות.
  - ציינו מה היו **מטרות** הפעילות (לכן כדאי שזה יהיה אחד ממטופליכן, אותו אתן מכירות ויודעות לומר מה מטרות העבודה איתו).
  - כיתבו באילו **אמצעים** השתמשתן וכיצד הם משרתים את המטרות.
  - תארו את **ההתרחשות** בהרחבה, וגם התייחסו לאינטראקציה של המטופל שלכן עם עוד ילדים אם היתה.

- בשונה מתכנון טיפול במרחב הגן, כתיבת הדוח על ההתערבות בסביבה הטבעית מתבצעת **בדיעבד**, והוא שונה מהדוח הרגיל בכך שאין תכנון מוקדם.
- יש לכתוב רפלקציה על המטופל ועל עצמכן. אין צורך לכתוב שאלה למדריכה וניתן **לתייק את הדוח ישירות לתיק הקליני**, אלא אם כן המדריכה מבקשת לראות אותו, או אם יש סוגייה/שאלה שרצוי להעלות בפני המדריכה.
- במקרים מסויימים, ולאחר היכרות של שאר הילדים במסגרת בה אתם שובצתם, ניתן יהיה לכתוב דוחות התערבות בסביבה הטבעית על ילדים שאינם בטיפולכם – **יש לקבל אישור ממתאמת ההתנסויות מראש**.

פעילויות אסינכרוניות

אלו פעילויות (לרוב ממוחשבות) עבור מטופלים שמשתתפים בטיפולים מקוונים, או בעקבות בידוד רפואי. יש להכין את הפעילויות בהתאם למטרות המטופל. לרוב, הפעילויות מיועדות לביצוע בבית המטופל ולכן יש לכתוב הוראות קצרות וברורות להורים. יש לתעד את הפעילויות, ההוראות, והמשוב (אם יש) מההורים או המטופלים על הביצוע בדוח היומי. הכנה ותיעוד של 2 פעילויות עשויים להיחשב **ליום התנסות** ועל כן **חובה לקבל אישור מהמתאמת טרם הכנתן**. דוגמאות: הקראת/המחשת סיפור; צילום הכנת מנה (כדורי שוקולד, ארוחת בוקר, עוגת מיקרוגל...); משחק powerpoint; צביעה מודרכת והוראות להורים על מוקדים שפתיים/תקשורתיים...

פעילויות מערכתיות (נספח ח')

אלו כוללות שיחות ההדרכה הפרונטאליות עם המדריכה (כ-10 במהלך ההכשרה) וכן פעילויות אחרות במהלך תקופת ההכשרה (לפחות 15) כגון: תצפית בטיפולי המדריכה בילדים שאינם מטופלים (חשוב ביותר), תצפית בבעלי מקצוע אחרים במסגרת ההכשרה, תצפית בטיפולים של סטודנט המתנסה אתכם באותה מסגרת, ישיבות צוות, דיון לגבי מטופלים עם אחד מבעלי המקצוע במסגרת ההכשרה, שיחות עם הורים וכד'. עליכם לדווח על השתתפותכם בפעילויות הנ"ל **בטבלת פעילויות מערכתיות**. בטבלה יופיעו הפרטים הבאים: תאריך, הנוכחים בפעילות, מהות הפעילות, סיכום קצר (עד 3 שורות לכל היותר). הטבלה ודוגמאות נמצאת בנספח ח' בחוברת. **סה"כ עליכם לדווח על לפחות 25 פעילויות מערכתיות. נא למספר גם את שיחות ההדרכה הפרונטאליות, ולהחתים את המדריכה בסיום תקופת ההכשרה גם על טבלה זו.**

דוח סיכום שיחת אמצע (נספח ט')

עליכם לדאוג כי תיערך עם המדריכה שיחת משוב אמצע הכשרה סמוך למחצית התקופה. עליכם למלא את חלקכם בדו"ח, רצוי לפני השיחה (3 תחומים בהם את/ה מרגישה יותר בטוח/ה מאשר בתחילת ההכשרה, ו-3 תחומים בהם היית/ה רוצה להשתפר). בשיחה עליכם לבקש מהמדריכה שתבהיר לכם מהם התחומים לשימור ומהם התחומים לשיפור בתפקודכם, מבחינתה. **עליכם לסכם את משוב המדריכה בדוח ולהחתים עליו את המדריכה**. בנוסף לדו"ח שיכנס לתיק הקליני, אתם מתבקשים **לשלוח למתאמת ההכשרה הקלינית את הדוח של שיחת האמצע עם המדריכה מיד לאחר קיומה**. דו"ח זה יכנס לתיק הקליני.

רפלקציה מסכמת

בסוף תקופת ההכשרה, לאחר קריאה מחדש של כל הדוחות, תכתבו רפלקציה מסכמת שתשקף את התהליך שעברתם, ואשר תתויק בתיק הקליני. אין צורך להעביר את הרפלקציה המסכמת דרך המדריכה. ההתייחסות שלכם תהיה לשאלה: "מה המקום שהייתי בו בתחילת ההכשרה ולאן הגעתי מבחינת:

- מיומנויות טיפוליות (בחירת גישה טיפולית, קביעת מטרות, בחירת אמצעי טיפול והסקת מסקנות טיפוליות).
- היכולת שלי לבטא התלבטות ולדון עליה בשיחות ההדרכה.
- היכולת שלי לשאול שאלות (ביחס לשיטות וגישות עבודה, עבודה עם משפחת המטופל, רישום הדוחות וכד')
- היכולת שלי לשתף את המדריכה בתהליכים רגשיים שהתעוררו אצלכם ביחס למקצוע, למפגש עם לקויות, השתלבות בצוות.
- תחושת האמפטיה והאחריות לגבי המטופלים, המסגרת/מרכז, משפחת המטופל.

הגשת תיק קליני

בסיום ההכשרה עליכם לאגד את כל הדוחות, הטבלאות, והאישורים לתיק קליני שיוגש למתאמת ההכשרה הקלינית של שנה ג' עד **שבועיים** לאחר סיום ההכשרה (בקשות להארכה מסיבות מיוחדות יש לשלוח למתאמת ההכשרה הקלינית מראש).
הנחיות מפורטות להגשת התיק הקליני נמצאות בנספח יב' בחוברת.

סימולציות קליניות

השנה יערכו **סימולציות אנושיות** מדמות מצבים אותנטיים שבסביבת העבודה של קלינאיות תקשורת שבהם איש הצוות נדרש להפגין **עבודה רגשית-התנהגותית על ממדיה השונים**. סימולציה כוללת קבוצה קטנה של סטודנטים, מנחה, ושחקנים המגלמים מטופלים, משפחה וצוות מטפל במצבים שונים שהסטודנטים אמורים להתמודד ולהגיב להם. **התרחישים נבנים על ידי היחידה הקלינית וצוות הסימולציות לפניכן. יום הסימולציה הוא על חשבון יום התנסות אחד**. תאריכי הסימולציות יפורסמו לקראת תחילת הסמסטר.

עליכם לעדכן את המדריכה על תאריך הסימולציה שלכם מראש ולתכנן את הלו"ז בהתאם. המדריכות יעודכנו מראש שאתם צפויים להיעדר באחד התאריכים האלו

מטרות הסימולציות:

- מיומנויות בינאישיות ומיומנויות מתן משוב.
- הרחבה של רפרטואר תגובות והתנהגויות הסטודנטים ביחס למצבים שונים בדגש על מצבים חדשים ומצבים מורכבים.
- פיתוח מודעות רפלקטיבית גבוהה יותר (דרך שימוש בטכניקות דרמה ותיאטרון אינטראקטיביות ודיון רפלקטיבי).
- העלאת תחושת המסוגלות העצמית של הסטודנט
- פיתוח ושדרוג יכולות לוויסות עצמי
- פיתוח יכולות של עבודה רגשית בשתי רמות – על פני השטח ועמוקה
- הפחתת חרדות מכניסה לשדה זר וחדש.
- העלאת מעורבות קוגניטיבית ורגשית, למידה של מושגים ושינוי עמדות.

מפגש סימולציות אנושיות הינו בן **שלוש שעות**. המפגש כולל: חצי שעה חימום, שעתיים (כולל הפסקה) בעבודה על סימולציות (בנות כרבע שעה כל אחת), חצי שעה סגירה וסיום. כל סטודנט מתנסה הן באופן ישיר מול שחקן והן באופן עקיף. בסיום כל סיפור תרחיש בסימולציה מתקיים תהליך של משוב ורפלקציה.

סדנאות קליניות

- חלק מימי ההתנסות מוחלפים בימי סדנאות אשר נחשבות **לימי התנסות**. באמצעותה תחשפו למגוון תחומי טיפול של קלינאי התקשורת כגון - טיפול מקוון, עבודת קלינאי התקשורת עם אוכלוסיית ASD, אפרקסיה ועוד. הסדנאות תכלולנה תיאורי מקרים, ובסיומן תהיינה לכם מטלות קליניות שונות.
- הסדנאות יועברו **בזום** ע"י קלינאיות שהינן מדריכות קליניות. יש להתארגן לסדנאות כך שתהיה לכם גישה למצלמה בזום. הסדנאות תועברנה **בימי ראשון או חמישי**. **אורך כל מפגש כשעתיים ורבע**. הנוכחות במפגשי הסדנה היא חובה. יחד עם זאת יתכנו שינויים במועדי הסדנאות בשל אילוצים שונים.
- מועדי הסדנאות ייקבעו לקראת תחילת הסמסטר.

מנחה ונושא הסדנה	בסמסטר א'	בסמסטר ב'
אריקה ענתבי – הפרעות הגייה	4.1.2024 19:00-21:15	טרם נקבעה
אלי"ע (כל השנתון)	1.12.2023 9:00-12:30	
דנה הלוי – הפרעות קול (כל השנתון)	--	יומיים בסמסטר ב'
סיוון שאול – לקויות שמיעה (כל השנתון)	--	טרם נקבעה
סימולציה אחת	6.12.2023 או 14.12.2023	טרם נקבעה
סה"כ ימי סדנאות	5	5
סימולציות	1	1
סה"כ ימי התנסות נותרו	26	26

פרטי מתאמת ההכשרה הקלינית

מתאמת ההכשרה הקלינית של שנה ג' היא הדר' **דפנה בן ציון** dbenzionslp@gmail.com
 בכל מקרה של קושי אישי/מקצועי במהלך ההכשרה, או בעיות הקשורות למקום ההכשרה/מדריכה ניתן ורצוי ליצור קשר עם המתאמת במהלך הסמסטר ולא לחכות לסיום ההתנסות.
 במהלך ההכשרה ובסיומה תתקיים שיחה קבוצתית עם המתאמת וכן יהיו סטודנטיות שיוזמנו לשיחות אישיות. סטודנטים שלא יוזמנו אך ירצו שיחה אישית, יוכלו לתאם זאת עם המתאמת במייל במהלך הסמסטר.
 לאחר קריאת החוברת יש לשלוח מייל **אישור קריאה** למתאמת דר' דפנה בן ציון ולציין את **ספר הילדים האהוב עליכם**. לא חובה לציין רק ספרים שנכתבו בשפה העברית.

בנוסף, יש לשלוח את הדברים הבאים:

1. אישור על קריאת החוברת + חומר נלווה

2. חתימה על נספח חובת הדיווח שמופיע בסוף החוברת

עד ליומיים ממועד יום ההכנה בסמסטר א'.

נספח א': הסכם בין המדריכה לסטודנט

שם המדריכה/כה: _____

שם הסטודנט: _____

שנת לימוד: _____ מקום ההכשרה _____

ימים ושעות ההכשרה (בהתאם להחלטת המדריכה, אך לפחות 5 שעות ביום):

יום ושעת ההדרכה הפרונטלית:

מחוייבות הסטודנט:

- להגיע למפגש הראשון עם המדריכה עם כל הטפסים הנדרשים שהודפסו מנספחי החוברת המעודכנת (הסכם זה, טופס פרטים אישיים ומטרות טיפול לכל מטופל, אישורי הסכמה לטיפול ע"י ההורים ואישורי הקלטת טיפול ע"י ההורים, עבור כל מטופל).
- בסיום תקופת ההתנסות יש להחתיים את המדריכה את טופס האישור על קריאתה את הדוחות להיות נוכח בימים ובשעות ההכשרה (בהתאם לשעות הפעילות במקום)
- להופיע בזמן (לפחות רבע שעה לפני תחילת הטיפול) ובלבוש הולם למקום ההתנסות.
- לדאוג לאישור הורים להקלטת הטיפולים בילדיהם (אודיו/וידאו, חד פעמי או קבוע).
- למלא את כל המטלות שנקבעו כפי שפורטו בחוברת המתארת את תוכנית ההכשרה.
- להשתתף (ביום המשותף) בטיפול המדריכה ב-2 או 3 המטופלים שנבחרו עבורו, כשהוא הופך פעיל ועצמאי יותר ויותר בטיפולים אלו במהלך תקופת ההכשרה. כמו כן, לתגבר את טיפולי המדריכה במטופלים אלו עוד פעם בשבוע, בכל מטופל. אם יחסרו לו דוחות, הוא יטפל עוד פעם בשבוע באחד ממטופליו. סה"כ עליו לטפל במוצע 6 טיפולים מדי שבוע, (4 טיפולים בהתנסות בת יומיים בשבוע) כך שיוכל להגיע לדוחות על 48 טיפולים (הטיפולים יכולים לכלול הערכה אחת ותצפית מבטים לכל מטופל).
- עליו להגיש דוחות יומיים רפלקטיביים במחצית הראשונה של ההתנסות, ודוחות שבועיים אינטגרטיביים במחצית השנייה. ניתן להמשיך עם הדוחות היומיים הרפלקטיביים מעבר למחצית הראשונה אם המדריכה מרגישה צורך בכך.
- להגיש דוחות טיפול לפני ואחרי מועד הטיפול ולתעד בכתב, בדוחות עצמם, את תגובות המדריכה.
- להעביר 50 התערבויות מבוססות פעילות עם ילדי המסגרת בה הוא מתנסה ולמלא את טבלת הדיווח על כך.
- להשתתף באופן פעיל בפעילויות מערכתיות: ולתעד 20 פעילויות כולל פגישות ההדרכה ופעילויות במסגרת כגון: שיחות עם הורי המטופלים, תצפית בקליניאית/בקולגה מטפל, ישיבות צוות, טיולים וכד' ולמלא את טבלת הדיווח על כל הפעילויות הנ"ל.
- להחתיים את המדריכות על טבלאות הדיווח בסיום תקופת ההתנסות, כפי שמפורט בחוברת.
- לדאוג לקיומה של שיחת אמצע הכשרה עם המדריכה ולשלוח במייל למתאמת ההכשרה אישור מיד לאחר קיומה.
- לא להוציא/לצלם תיקים או חומר אחר ממקום ההתנסות ללא רשות מפורשת בכתב מגורם אחראי במקום ההתנסות. לא להוציא או לפרסם ידע או כלי שפותח במקום ההתנסות ללא אישור מגורם מוסמך במקום ההתנסות.
- לשמור על כללי הסודיות ועל כללי האתיקה וההתנהגות של המקצוע.

מחוייבות המדריכה:

- לקבל את אישור מנהל המסגרת (הגנת, המורה) לשילוב הסטודנט במסגרת בה את עובדת בהיקף של 2 או 3 ימים בשבוע (בהתאם למספר הימים בהם נמצא הסטודנט במסגרת). האישור מהפיקוח/מנהלת המת"א מוסדר על ידי היחידה הקלינית.
- לקרוא ולחתום על הסכם הדרכה זה במפגש הראשון עם הסטודנט. מדריכות ותיקות שימו לב – יש עדכון כל שנה לכן מומלץ שתקראו את ההסכם כל פעם מחדש!
- לבחור 2 או 3 מטופלים לסטודנט ולאפשר לו השתתפות הדדית הולכת וגוברת בטיפולך במטופלים אלו ביום המשותף שלכם, החל מהשבוע הראשון להתנסות, כך שאת תוכלי לצפות בו מטפל, והוא יוכל לצפות בך מטפלת.
- לאפשר לסטודנט לתגבר את הטיפולים המשותפים פעם נוספת בשבוע באופן עצמאי (תחת פיקוחך דרך הדוחות).
- להקצות שלוש שעות בשבוע להדרכה עבור הסטודנט: מתוכן שעה אחת תהיה שעת הדרכה פרונטלית שבועית (לא על חשבון הטיפולים, כמובן) ושעתיים הדרכה שיינתנו כמשוב על הדוחות היומיים במייל (ובטלפון במידת הצורך).
- לדאוג לאישור ההורים לתגבור הטיפולים בילדיהם ע"י הסטודנט (יש טופס ייעודי לכך בחוברת, שאותו יביא הסטודנט).
- לסייע לסטודנט למלא את טפסי הפרטים האישיים של המטופלים ומטרות הטיפול ארוכות הטווח בהם.
- להקפיד כי הסטודנט יגיש את הדו"חות היומיים לפני ואחרי מועד הטיפול תוך תיאום מראש עד איזו שעה יישלח הדו"ח והמשוב עליו.

- לקרוא את הדוחות שכתב הסטודנט (לפני ואחרי טיפולים), להעיר הערות בונות לגבי הסעיפים השונים בדוחות הדורשים הבהרה ולענות תשובות לשאלות שהוצגו לו.
- לערוך באמצע תקופת ההכשרה שיחת משוב, לצורך שיתוף הסטודנט במצבו ובתפקודו. ניתן להשתמש בטופס ההערכה המסכם כבר בשלב זה, ולמלאו בצבע/גופן שונה גם בסיום תקופת ההכשרה כדי שהסטודנט יוכל להיווכח במה התקדם ובאלו תחומים עליו להשתפר בהמשך. שימו לב – הסטודנטים משוועים למשוב אמיתי בשלב זה, גם אם הוא מצביע על קשיים! **אין להגיע למצב בו בטופס ההערכה הסופי יופיע משוב שלא ניתן כבר במהלך תקופת ההכשרה.**
- **יש ליידע את מתאמת ההכשרה במהלך תקופת ההכשרה במידה ולסטודנט קשיים משמעותיים.**
- לאפשר לסטודנט להשתתף באירועים כגון ישיבות צוות, שיחות עם הורים (בנוכחותן) תצפית בכך ובבעלי מקצוע אחרים המטפים במטופלים אותם הוא יתגבר וכדומה.
- ליצור אורה המאפשרת שאילת שאלות ולקבל את גישת הטיפול של הסטודנט במידת האפשר.
- לחתום בסיום תקופת ההכשרה על טבלת דיווח התערבויות מבוססות פעילות (נספח ז'), על טבלת דיווח פעילויות מערכתיות (נספח ח'), על אישור קריאת הדוחות (נספח י"א) ועל הרפלקציה המסכמת שהסטודנט כתב. על הסטודנט לתת לכם את הטפסים לחתימה.
- יש למלא את טופס ההערכה המסכם עד למפגש האחרון ולתת אותו לסטודנט בתום ההכשרה על מנת שיוכל להגישו בתיק הקליני למתאמת ההתנסויות הקליניות.
- לשמור על כללי הסודיות ועל כללי האתיקה האחרים של המקצוע ביחסים עם הסטודנט.
- **חתימת הסטודנט:** _____
- **חתימת המדריכה:** _____
- **תאריך:** _____

נספח ב': טופס פרטים אישיים ומטרות טיפול

שם פרטי של המטופל או ראשי תיבות של שמו:

ת.ל. וגילו בתחילת תקופת ההכשרה :

רקע (אנמנזה משפחתית, התפתחותית-רפואית, טיפולית וחינוכית – נא ציינו מידע חסר):

סיכום ממצאים עיקריים מאבחוני קלינאית תקשורת שנערכו למטופל (יש לציין תאריכי האבחונים):

מטרות ארוכות מועד – טווח של שנה, מחולקות לפי תחומים/מעגלים/סביבות (למלא לאחר שיחה לגביהן עם המדריכה והבנתן):

יעדי הסטודנט עד תום תקופת ההכשרה - מחולקים לפי תחומים/מעגלים/סביבות: נא לציין כאן על מה הסתמכתם בקביעתן: מדדי התפתחות ואבחונים פורמליים, סיכום תצפיות על המטופל במצבים שונים, שיחות עם הצוות המטפל/הורים

נספח ג': אישור טיפול בילד

אני _____ סטודנט/ית שנה ג' בחוג להפרעות בתקשורת, מבקש/ת את רשות ההורים לתגבר את טיפולי קלינאית התקשורת _____, תוך הדרכתה, בבן/בתך (שם פרטי בלבד) _____ כחלק מההכשרה הקלינית שלי.

יש לציין שעלי למלא דו"חות לאוניברסיטה, שיוגשו בעילום שם הילד. לא ייעשה שמוש אחר בתצפיות/בטפולים אלה.

חתימת ההורה: _____

חתימת הסטודנט: _____

חתימת הקלינאית המדריכה: _____

תאריך: _____

*****

נספח ד': טופס הסכמה להקלטת טיפול

אני נותן/ת בזאת את הסכמתי להקלטה קולית ו/או הקלטת וידאו (נא להקיף בעיגול) של תהליך הטיפול של הסטודנט/ית _____ בבני/בתי (שם פרטי) _____,

ההקלטה תבוצע לצרכי לימודים בלבד (כולל הצגתה בפני קבוצת סטודנטים ומנחה מסגל החוג להפרעות בתקשורת) ולא ייעשה בה שימוש מעבר לכך בשום דרך שהיא.

חתימת ההורה: _____

חתימת הסטודנט: _____

תאריך: _____

נספח ה': דוח יומי רפלקטיבי
מיועד למחצית הראשונה של ההתנסות

שם המטופל: _____ נוכחים: _____ המטפל: _____
תאריך הטיפול: _____ מסי מפגש: _____

1.	מטרות לטיפול הנוכחי (לאור תהליכים שהתרחשו בטיפולים הקודמים)	
2.		
3.		
	תאר את ההתרחשות בטיפול (אמצעים, התנהגות, היענות עד 5 משפטים לכל היותר)	
1.	תפקוד המטופל בהתייחס לכל אחת ממטרות שהוצבו לעיל (עד 3 שורות לכל מטרה לכל היותר)	
2.		
3.		
	מה למדתי על המטופל? (עד 4 שורות לכל היותר)	
	אני כדמות טיפולית: מה הרגשתי, מה עשיתי נכון, מה יכולתי לעשות באופן שונה/ בנוסף? (עד 4 שורות)	
	שאלה למדריכה	
	מטרות ואמצעים לטיפול הבא	
	מטרה	אמצעי
1.		1.
2.		2.
3.		3.

נספח ו': דוח שבועי אינטגרטיבי

מיועד למחצית השנייה של ההתנסות

שם המטופל: _____ נוכחים: _____ המטפל: _____
תאריך הטיפול: _____ מס' מפגש: _____

1.	מטרות לטיפול הנוכחי (לאור תהליכים שהתרחשו בטיפולים הקודמים)
2.	
3.	
4.	
5.	
	תאר את ההתרחשות בטיפול (אמצעים, התנהגות, היענות עד 5 משפטים לכל היותר)
	תפקוד המטופל בהתייחס לכל אחת ממטרות שהוצבו לעיל (עד 3 שורות לכל מטרה לכל היותר)
	מה למדתי על המטופל? (עד 4 שורות לכל היותר)
	אני כדמות טיפולית: מה הרגשתי, מה עשיתי נכון, מה יכולתי לעשות באופן שונה/ בנוסף? (עד 4 שורות)
	שאלה למדריכה
	מטרות ואמצעים לטיפול הבא
	מטרה
	אמצעי
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

נספח ז': טבלת דיווח 60 התערבויות מבוססות פעילות – שנה ג'

שם הסטודנט: _____ מקום ההכשרה: _____

שם המדריכה: _____ חתימת הקלינאית המדריכה בסיום ההכשרה: _____

מס"ד	תאריך	שעה	שם המטופלים	מקום ההתערבות	מיקוד הפעילות ותיאורה (עד שתי שורות)
דוגמא	3/11/11	9:00	י.ש	בפינת היצירה	ספר – ציור פרצופי הבעות על בלונים בעקבות קריאת הספר: "מעשה בחמישה בלונים".
דוגמא	8/11/11	10:00	ד.כ	בחדר הטיפולים	תת"ח- שמוש בלוחות תקשורת לצורך היכרות ראשונית
דוגמא	15/1/12	11:00	א.ל.	בפינת הספרייה	שיח כתוב- קריאה משותפת של כתבה מהעתון בנושא ספורט
...					
...					

מיקודים להתערבויות מבוססות פעילות – נא לציין את המיקוד בטבלה:

- שיח דבור
- שיח כתוב
- ספר
- משחק
- תרחיש (תכנון, פעילות ושיחזור)
- תת"ח
- הערכה
- אחר

"בנק" הצעות להתערבויות מבוססות פעילות/אמצעים:

- שיחה- שיחת היכרות, שיחת חולין וכו'.
- משחקי בניה והרכבה
- משחק במתקני החצר
- משחק בשולחן חול/בשולחן מים
- שירי אצבעות
- קריאת וכתבת סוגות שונות: שירים, סיפורים, מכתבים וכו'.
- דקלומים
- תרחישים שיגרתיים, מזדמנים ומתוכננים
- פעילות סביב ארוחות: שטיפת ידיים, עריכת השולחן, זמן האוכל.
- פעילות בזמן/לאחר טיול
- פעילות סביב מחשב
- פעילויות יצירה
- קריאה משותפת בספרים
- הצגה/משחק בעקבות ספר
- פעילות בפינות הגן השונות בהתאם ל"רוח" הפינה
- פעילות עם כלי נגינה

נספח ח': טבלת דיווח פעילויות מערכתיות – שנה ג'/ד'

יש למלא מינימום 25 – מתוך 10 שיחות הדרכה

מקום ההכשרה: _____

שם הסטודנט: _____

חתימת הקלינאית המדריכה בסיום ההכשרה: _____

שם המדריכה: _____

סיכום הפעילות (עד 3 שורות)	מהות הפעילות	הנוכחים	תאריך ומספר הפעילות
הבנתי כי עלי לשנות את סגנון הדיבור שלי במהלך הטיפולים – אין צורך בדיבור מתיילד, אלא בטון רגיל אך מעט איטי יותר. כמו כן, עלי להדגיש בדיבורי את הגה המטרה.	שיחת הדרכה פרונטאלית 1 עם המדריכה	סטודנטית ומדריכה	3/11/11 1. דוגמא
בשיחה הבנתי שרצוי לאפשר לי' מנח ישיבה על כדור גדול כדי לגרום לתפקוד יעיל יותר של איברי ההיגוי.	שיחת התייעצות לגבי י.ש	סטודנטית ומרפאה בעיסוק	7/12/11 2. דוגמא
בשיחה דובר על התקרבות מועד סיום תקופת השיקום במרכז הטיפולי ונבחנו אופציות אלטרנטיביות להמשך שיקום	תצפית בשיחה עם המשפחה	סטודנט ועו"ס	8/12/12 3. דוגמא

נספח ט': סיכום שיחת אמצע הכשרה בין מדריך/כה לסטודנט/ית

❖ 3 תחומים בהם את/ה מרגישה יותר בטוח/ה מאשר בתחילת ההכשרה?

❖ 3 תחומים בהם היית/ה רוצה להשתפר? (יצירת קשר עם המטופל וסביבתו, ניסוח המטרות, בחירת האמצעים, הבעת רגשות, התארגנות בזמן וכד')

❖ נא לסכם את התייחסות המדריכה לתחומים הנ"ל ו/או לתחומים אחרים בתפקודך:

חתימת המדריכה/כה: _____

חתימת הסטודנט/ית: _____

נספח י' – טופס הערכה של המדריכה/ה על הסטודנט/ית:

מצורף באתר כקובץ נפרד למסמך זה - מומלץ לסטודנטים ולמדריכות לקרוא את טופס ההערכה, על סעיפיו השונים, לפני תחילת ההכשרה. יש להגיש את הטופס בתוך התיק הקליני אך באופן הניתן להפרדה ממנו.

טופס זה אינו מהווה המלצה כלשהי - אין להעתיק, לשכפל, לצלם מן הטופס בחלקו או בשלמותו מבלי לקבל אישור על כך בכתב מהיחידה לחינוך קליני, החוג להפרעות בתקשורת, אוניברסיטת חיפה

הסטודנט מתקשה לערוך שינויים גם לאחר הכוונה מפורטת של המדריכה	הכוונה מפורטת של המדריכה משנה התנהגות טיפולית של הסטודנט במידה מעטה	הסטודנט זקוק להכוונה מפורטת ו/או להדגמה של המדריכה לצורך ביצוע יעיל	הסטודנט זקוק להכוונה כללית לצורך ביצוע יעיל	הסטודנט עצמאי/יזום ומבצע שינויים באופן יעיל בעת הצורך	קריטריון
קודים אתיים (פועל בהתאם לחוקי המוסר והאתיקה המקצועית)					
					1 מגיע בזמן למקום ההכשרה
					2 מופיע באופן הולם
					3 פועל בהתאם לכללי המקום המפורשים
					4 מפגין בעקביות התנהגות הולמת בקשריו עם מטופלים, ממונים ואנשי מקצוע אחרים
					5 מכבד ואמפטי למשפחת המטופל (במידה ורלוונטי)
					6 שומר על גבולות ברורים עם המטופל
					7 שומר על גבולות ברורים עם המדריכה/ה
תהליך שעבר הסטודנטית בהיבט זה:					
הערות ודוגמאות המדריכה:					

יחסי אנוש ויכולות תקשורתיות						
					מגיב בהתאם, לתקשורת מילולית ובלתי מילולית, כלפי המטופל, המדריכה והצוות הרב מקצועי	8
					מגלה יוזמה תקשורתית מילולית ולא מילולית עם המטופל, המדריכה והצוות הרב מקצועי	9
					מתייחס בהבנה לצרכים אינדוידואליים של המטופל/המטופלים בקשר פרטני/ קבוצתי	10
					מפתח קשר עם המטופל (מכיל, מחייך, אמפטי וכד')	11
					משתף במחשבות, דעות ורגשות	12
					מקשיב ופתוח לדעות ועמדות של המדריכה/ה, בן הזוג להכשרה והצוות	13
					מתבטא באופן ברור כשמדבר עם המטופל והמדריכה	14
תהליך שעבר הסטודנטית בהיבט זה:						
הערות ודוגמאות המדריכה:						
מאפייני האישיות המקצועית						
					מקבל ומיישם ביקורת בונה	15
					מגלה אחריות טיפולית על מעשיו תוך הכרת גבולות אישיים ומקצועיים	16
					מגלה גמישות והסתגלות (כולל התמודדות אפקטיבית במצבי תסכול מקצועי):	
					למסגרת הטיפולית	17
					למדריכה/ה ולצוות	18
					לגישה לשיטה הטיפולית	19
					לשינויים במצב המטופל	20
מגלה יוזמה ב:						
					שימוש בשיטות/גישות טיפול מגוונות	21
					שימוש באמצעי טיפול מגוונים	22

					העלאת תכנים מקצועיים ו/או שאלות לדיון הנוגעים לגישה הטיפולית, לרציונאל טיפולי בעיתוי המתאים	23
					העלאת רעיונות והצעות	24
מגלה גישה יצירתית:						
					חדשנות בחשיבה ובפתרון בעיות	25
					מקוריות בהכנת אמצעי טיפול והעברתם	26
					שימושים חדשים לאמצעי טיפול קיימים	27
תהליך שהסטודנט עבר בהיבט זה:						
הערות ודוגמאות המדריכה:						
יכולות וכישורים ספציפיים בתכנון ובביצוע תהליך הטיפול						
					מזהה גורמים מסייעי תפקוד וגורמים מעכבי תפקוד של המטופלים	28
					מזהה, מגדיר ומתאים גישות התערבות מתאימות לטיפול ולמטופל	29
					קובע מטרות טיפול (ארוכות, קצרות ויומיומיות) מותאמות לצרכי המטופל והקשרי חיו	30
					מבחין בין מטרות הטיפול לאמצעי הטיפול	31
					מתכנן ומשנה את תכנית הטיפול בהתאם לשלבי ההתקדמות של המטופל	32
					מכין את המטופל לסיום תהליך הטיפול	33
אוסף מידע רלוונטי על המטופלים על ידי:						
					עריכת תצפיות על המטופל במגוון מצבים	34
					שיחות עם המטופל, בני משפחה, המדריכה/אנשי צוות נוספים	35
					עיון במקורות כתובים (הפניות, תיק רפואי, ספרות מקצועית)	36
					צפייה או העברת הערכות ומבחנים פורמאליים	37
תהליך שהסטודנט עבר בהיבט זה:						

הערות ודוגמאות המדריכה:

מתן ביטוי לידע מקצועי

					משתמש בהדרכה כמשאב לרכישת מידע	38
					מעביר מידע בעל פה למדריך בצורה ברורה ובהירה	39
					משתמש במונחים מקצועיים הולמים	40
					מקשר בין ידע אקדמי שנרכש בכתה להכשרה הקלינית	41
כתיבת דוחות						
					מנסח את הדוחות באופן בהיר ותמציתי	42
					מדווח בכתב, בצורה מדויקת ורלבנטית תוך שימוש בשפה מקצועית מתאימה	43
					מארגן את הדוחות באופן הגיוני, קוהרנטי וזורם	44
					מבחין בין תיאור לפרשנות	45

תהליך שהסטודנט עבר בהיבט זה:

הערות ודוגמאות המדריכה:

חשיבה רפלקטיבית

					מטפל תוך מודעות לעצמו - מכיר בעוצמותיו וחולשותיו	46
					משתמש בביטויים של תהליכי התבוננות פנימית	47
					חושב באופן ביקורתי	48
עושה תהליכים רפלקטיביים תוך כדי טיפול						
					משנה את מהלך הטיפול בהתאם לתפקוד המטופל ו/או לנסיבות	49
					משנה את האמצעים בהתאם לתפקוד המטופל ו/או לנסיבות	50

					עושה תהליכים רפלקטיביים אחרי טיפול:
					מבין כיצד פעל נכון ומה כדאי לשנות בטיפול הבא
					51
					מצליח לקשר ולגשר בין טיפול יומי אחד למשנהו
					52
תהליך שהסטודנט עבר בהיבט זה:					
הערות ודוגמאות המדריכה:					
עמידה במטלות					
					הגיש את הדוחות היומיים ו/או הקבוצתיים (בשנה ד') באופן סדיר
					53
					טיפל במספר המטופלים הנדרש
					54
					השתתף בשיחות ההדרכה
					55
					השתתף בישיבות, אירועים שהיו חלק מההתרחשות במקום ההכשרה
					56
תהליך שהסטודנט עבר בהיבט זה:					
הערות ודוגמאות המדריכה:					

שם וחתימת המדריכה: _____
תאריך מילוי ההערכה: _____

נספח יא': אישור על קריאת דוחות

אל: מתאמת ההכשרה הקלינית שנה ג'

מאת המדריכה: _____

אני מאשרת כי קראתי והגבתי על כל הדוחות היומיים שהוגשו לי ע"י הסטודנט/ית (שם) _____ במהלך תקופת ההכשרה.

חתימת המדריכה: _____

חתימת הסטודנט/ית: _____

תאריך: _____

נספח יב' - הנחיות להגשת התיק הקליני

- היחידה לחינוך קליני רואה בתקופת ההכשרה חלק נכבד ומשמעותי בתהליך הפיכתכם לקלינאי תקשורת.
  - חשוב שתהיו מודעים לכך כי אופן ומהות הגשת התיקים הקליניים מעידים על אופן התייחסותכם להכשרה ולחובותיכם כסטודנטים, וכן על אחריות מקצועית כמטפלים בעתיד.
  - באחריותכם לדאוג לכל הטפסים שצויינו לעיל ויפורטו בנספחים כבר בתחילת ההכשרה!
  - יש להגיש את התיק כולו אך ורק באופן ממוחשב, בהעדפה לקובץ PDF.
- מועד הגשת התיק:** עד שבועיים לאחר סיום ההכשרה (בקשות לדחיית מועד ההגשה יש לשלוח מראש במייל למתאמת ההכשרה הקלינית)

הנושאים אליהם יש לשים לב:

1. עיצוב התיק: זכרו, הגשה ראויה מכבדת את המגיש לא פחות מאשר את מי שמגישים לו.

2. תוכן התיק:

- הדף הראשון יהיה דף פתיחה – המציין שזהו תיק קליני על סמסטר א'/ב', שם המגיש ותעודת זהות, מקום ההכשרה, שם המדריכה, תאריך הגשה וכל מידע רלוונטי אחר.
- **תוכן עניינים** - לציין באיזה עמוד נמצא כל דבר, כמו למשל: טופס פרטים אישיים ומטרות, מטלה ספציפית (כמו, סיכום טיפול על המטופל בסיום התקופה, או סיכום אבחון) וכד' כדי שניתן יהיה לאתר זאת ביתר קלות בתיק עצמו.
- יש לארגן את התיק כך שיהיה בעל סדר פנימי הגיוני- כלומר: **למספר את הדוחות ואת הדפים ולארגן את הדו"חות ע"פ כל מטופל לחוד ברצף כרונולוגי, אך עבור כל מטופל בנפרד.**
- התיק צריך לכלול את:
  - הסכם ההדרכה עם המדריכה/ה
  - אישור ההורים על הטיפול בילדיהם ע"י הסטודנטים
  - אישור ההורים על צילום/הקלטת ילדיהם
  - טופס פרטים אישיים ומטרות על כל מטופל מאושר ע"י המדריכה.
  - כל הדוחות על מטופליכם.
  - סיכום תצפית "מבטים" (שתועבר בתחילת ההתנסות) וסיכום אבחון אחד, שהועבר במהלך מפגש טיפולי, (כולל ניתוח וצינון לפי ההנחיות של האבחון), ייחשב לדוחות טיפול. חשוב לציין בתוכן העמודים באלו דוחות הועברו אבחונים ולכלול את ניתוח ממצאיהם בדו"ח עצמו.
  - דוח סיכום שיחת אמצע עם המדריכה, חתום ע"י המדריכה
  - טבלת דיווח הערכות והתערבויות מבוססות פעילות חתומה ע"י המדריכה
  - טבלת דיווח פעילויות מערכתיות חתומה ע"י המדריכה
  - רפלקציה מסכמת - המפרטת את התהליך שעברתם במהלך ההכשרה הקלינית בשפה.
  - אישור המדריכה על קריאת הדוחות
  - טופס הערכה מסכמת של המדריכה – על הטופס בעמוד הראשון לכלול את שם הסטודנט, שם המדריכה וחתומת המדריכה.
- על כל הדוחות לכלול תשובות והערות מתועדות של המדריכים - להגיש עם כל ההערות, כולל תשובותיכם לשאלות שהמדריכה הפנתה אליכם, כדי שאפשר יהיה להתרשם מתהליך ההדרכה וההתפתחות שעברתם.
- על כל מטופל ניתן להחשיב כדוח יומי רק דוח תצפית "מבטים" אחד, דוח אבחון אחד, דוח סיכום תהליך טיפול במטופל (יש לציין שאין חובה להגיש דוחות סיכום טיפול, אלא ייתכנו מקרים בהם הם נכתבים ע"פ בקשת המדריכה או במידה וחסרים דוחות מסיבות מוצדקות).
- השתתפות ביום סימולציה קלינית או בסדנה נחשבת כיום התנסות לכל דבר.
- אם עושים ניתוח מדגם שפה – דבר שרצוי מאד מבחינה קלינית – הוא לא ייחשב כדוח טיפול, כי אינו מתקיים במהלך מפגש ספציפי אך רצוי להוסיפו לתיק. הוא יוכל להיחשב כדוח טיפול רק במידה וחסרים דוחות מסיבות מוצדקות, והתקבל לכך אישור מראש ממתאמת ההכשרה הקלינית.

יתכנו שינויים בדרישות לתוכן התיק שייקבעו במועד מאוחר יותר

נספח ג-1: אישור טיפול מקוון - ילד

אני _____ סטודנט/ית שנה ג' בחוג להפרעות בתקשורת, מבקש/ת את רשות ההורים לתגבר את טיפולי קלינאית התקשורת _____, תוך הדרכתה, בבינך/ביתך _____ (שם פרטי בלבד) כחלק מההכשרה הקלינית שלי.

יש לציין שבמסגרת ההכשרה המעשית, עלי למלא דו"חות טיפול, שיוגשו בעילום שם הילד, למדריכ/ה ולמתאמת הקלינית באוניברסיטת חיפה.

לא ייעשה שימוש אחר בתצפיות/בטפולים אלה.

התגבור יכול להיעשות דרך אמצעים מקוונים (כגון תצפיות בטיפולים מקוונים של הקלינאית בהודעה מראש, שיחת וידאו כולל הסבר של תוצרים שונים שיישלחו למטופל או למשפחה, ו/או תגבור ישיר עם המטופל בנוכחות המשפחה).

טיפולים מקוונים ושיחות מקוונות לא יוקלטו.

חתימת ההורה: _____

חתימת הסטודנט: _____

חתימת הקלינאית המדריכה: _____

תאריך: _____

מסמך הסבר - חובת דיווח - סעיפים 368(א-ה) לחוק העונשין

רקע:

חוק העונשין מטיל על אדם או בעל תפקיד חובת דיווח לרשויות, במקרה בו הוא נחשף לעבירה כלפי קטין או חסר ישע, המבוצעת על ידי מי שאחראי עליו.

הנפגע שלגביו קיימת חובת דיווח:

יש לדווח על עבירה כלפי קטין (=מי שגילו מתחת ל-18) או חסר ישע (=מי שאינו יכול לדאוג לצרכי מחייתו, בריאותו או שלומו).

העבירות לגביהם קיימת חובת דיווח:

עבירות מין, עבירות של סיכון החיים והבריאות, עבירות זנות ותועבה, עבירות נטישה או הזנחה, עבירות תקיפה או התעללות, עבירות של סחר בבני אדם, שמתבצעות על ידי מי שאחראי על הקטין או חסר הישע (=למשל הורה ביולוגי, אחראי מכוח חוק, בן משפחה שמלאו לו 18, מטפל סיעודי או מי שהקטין/חסר הישע נמצא איתו דרך קבע ומתקיימים ביניהם יחסי תלות או מרות).

במקרה של עברות מין – גם כאשר הן מבוצעות על ידי אח של הקטין.

במקרה של עברות מין, גרימת חבלה חמורה והתעללות – גם כאשר הן מבוצעות על ידי אדם אחר במעון, במוסד, או במסגרת חינוכית וטיפולית אחרת בו חסר הישע נמצא.

על מי חלה חובת הדיווח:

- כל אדם, ביחס לעבירה כלפי נפגע שהתרחשה זה מקרוב (=לא מזמן) על ידי מי שאחראי על הנפגע.
- עובד במקצוע פרה-רפואי, אחות, עובד חינוך, עובד סוציאלי, עובד שירותי רווחה, פסיכולוג, קרימינולוג, איש צוות במעון או במוסד של הנפגע,¹ ביחס לעבירה (גם כזו שארעה לפני זמן רב) כלפי נפגע על ידי מי שאחראי עליו, שבעל המקצוע נחשף אליה עקב תפקידו.

רמת וודאות:

אין צורך בוודאות שאכן העבירה התרחשה אלא די בחשד סביר.

למי יש לדווח:

יש לדווח לעובד סוציאלי שמונה על פי חוק או למשטרה (אין חובה לדווח לשניהם).

הצהרת הסטודנט

אני _____, ת.ז. _____, מאשר בזאת כי:

- קראתי את דברי ההסבר הנ"ל והם מובנים לי.
- ידוע לי שמסמך זה מהווה הסבר בלבד ואינו מחליף או ממצה את כל הוראות החוק. בכל מקרה של סתירה בין דברי ההסבר ובין הוראות החוק תגברנה הוראות החוק.
- ידוע לי כי במקרה ואיחשף לעבירה כמפורט לעיל ולא אדווח עליה כנדרש על פי חוק, בנסיבות מסוימות תידרש האוניברסיטה להעביר דיווח זה למשטרה או לעובד סוציאלי שמונה על פי חוק, והריני מאשר לה להעביר דיווח כאמור.

על החתום: _____ תאריך: _____

¹ רשימה חלקית